

25.4.2014

Valtiovarain controller- toiminto

Mikko Helkiö

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan sisäisen tarkastuksen jaoston kokous 2/2014

- Aika** ke 23.4.2014 klo 10.00 – 12.05.
- Paikka** Mariankatu 9 (VM), neuvotteluhuone ”Ylijäämä”
- Osallistujat** finanssineuvos Jan Holmberg, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja)
~~tarkastusneuvos Sari Anttila, maa- ja metsätalousministeriö~~
ylitarkastaja Johan Karjalainen, maa- ja metsätalousministeriö (sijaisena)
~~ylitarkastaja Arja Karjunen, liikenne- ja viestintäministeriö~~
~~tarkastusneuvos Sari Korpimies, opetus- ja kulttuuriministeriö~~
tarkastusneuvos Antti Lehtonen, sisäasiainministeriö § 1 - 3
tarkastusneuvos Juha Pekka Niemi, työ- ja elinkeinoministeriö
~~tarkastusneuvos Jorma Partanen, ympäristöministeriö~~
tarkastusneuvos Timo Piikkilä, puolustusministeriö
~~taluspäällikkö Kaija Sánez, valtioneuvoston kanslia~~
tarkastuspäällikkö Niina Sipiläinen, sosiaali- ja terveysministeriö
~~tarkastusjohtaja Kaisa Sistonen, oikeusministeriö~~
~~ulkoasiainhallinnon tarkastaja Pekka Wuoristo, ulkoasiainministeriö~~
- Sihteeri** erityisasiantuntija Mikko Helkiö, valtiovarainministeriö
- Kutsutut asiantuntijat** KEHU:n hankejohtaja Janne Kerkelä, valtioneuvoston kanslia § 3 ajan.

1 Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja hyväksyttiin asialista.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja oli toimitettu jäsenille asialistan liitteenä. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3 Keskushallinnon uudistushanke sisäisen tarkastuksen osalta

KEHU:n hankejohtaja Janne Kerkelä selosti hankkeen etenemistä, organisoimista ja ajankohtaistilannetta.

Sisäisen tarkastuksen osalta KEHU:n myötä ei ole tulossa henkilöstön siirtymisiä. VVC:n mahdollinen sijoittuminen VNK:hon on arvioitavana.

Valtioneuvoston kansliaan muodostetaan noin 500–600 hengen valtioneuvoston hallintoyksikkö, johon keskitetään ministeriöiden yhteiset hallinto- ja palvelutoimet. Hallintoyksikölle siirtyy siirrettävien tehtävien resurssit, omistajuus ja niiden johtaminen. Hankejohtaja Janne Kerkelä PowerPoint-esitysmateriaalissa on esitetty hankkeen tavoitteet ja ajankohtaistilanne.

Alustuksen jälkeen keskusteltiin aiheesta sisäisen tarkastuksen näkökulmasta.

Hankejohtajalle esitettiin seuraavia kysymyksiä:

- *Mitkä VNHY:hyn siirtyvien tehtävien muutokset aiheuttavat prosessien jakautumista ja siten muuttaa sisäisen tarkastuksen tarkastuskenttää?* Kerkelä totesi, että henkilöstöhallinnossa toimintaa jää sekä ministeriöön että siirtyy VNHY:lle. VNHY valmistelelee nimitysasioita, mutta esittelijänä toimii ministeriö. Ministeriöt ovat toimeksiantajia ja VNHY tuottaa palvelun. VNHY ei ole kuitenkaan palvelukeskus, vaan sen tehtävänä on johtaa, sovittaa yhteen ja kehittää sille kuuluvia tehtäviä.
- *Kun siirtyvät henkilöt istuvat fyysisesti eri paikoissa, korostuu henkilöstöjohtaminen. Miten VNHY:ssä turvataan henkilöstöjohtaminen?* Yhteisen kulttuurin luomisessa muutosjohtaminen on tärkeä tekijä. Työnjohto voi olla hajautettua. Työpisteet ovat nykyisissä toimitiloissa, mutta jatkossa voi tulla uusia toimitiloja, jolloin hajautetut toimitilat eivät enää ole rajoitteena. Isoin haaste on yhtenäisen VNK:n ja VNHY:n kulttuurin luominen.
- *Mikä on jatkossa johdon vastuu ja valvontavastuu ministeriöissä? Prosesseihin sisältyy useita rajapintoja, jotka tulevat näkyviin, vasta kun tulee ongelmia. Kuka viime kädessä vastaa?* Toiminnallinen valvonta on ministeriöissä. VNHY vastaa sille siirretyistä tehtävistä.

- *Toimintamenoja ei koota yhteen?* VNHY:lle muodostetaan oma talousarviomomentti, johon määrärahat budjetoidaan. Sisäisiä maksuja ei synny. Riskejä liittyy mm. tietojärjestelmähankintoihin, jotka paisuvat ja viivästyvät ja kustannusarviot ylittävät.
- *Miten VNHY:n sisäinen tarkastus järjestetään?* Tässä kaivataan tarkastusten yhteen sovittamista. VNK:n nykyiset sisäisen tarkastuksen resurssit ovat ohuet.
- *Miten sopimushallinto järjestetään?* Sopimushallinto on valtionhallinnossa retuperällä. Ministeriöillä ja virastoilla on erilaisia käytäntöjä ja yhteinen rakenne puuttu. VNHY:lle siirtyvissä tehtävissä VNHY vastaa sopimushallinnosta.
- *Onko laadittu prosessikuvauksia VNHY:lle siirtyvistä prosesseista, joista ilmenee toimijoiden tehtävät?* Osasta on esim. käännöspalvelut. Haasteet liittyvät jakaantuneisiin tehtäviin. Palvelukeskusten osalta ei kaikilta osin olla oltu tyytyväisiä, mutta tärkeätä olisi saada palautetta hyvin toimivista asioista ja hyödyistä.
- *Yhtenäistetäänkö ministeriöiden työjärjestyksiä?* VNHY:llä ei ole tähän liittyvää toimivaltaa. Ministeriöiden tulee jäljelle jäävien tehtävien johdosta arvioida oma rakenteensa ja päivittää se jäljelle jäävien tehtävien mukaiseksi.

Muita kommentteja esitettiin mm. siihen, että ministeriöiden ja VNHY:n välisiin sopimuksiin tulee tarkasti kirjoittaa ne tehtävät, jotka jäävät ministeriöön ja ne jotka siirtyvät VNHY:lle, jotta ei jää epäselvyyksiä toimivallasta ja vastuusta. STM:n hallinnonalan virastoja on fuusioitu joitain vuosia sitten ja muutos tilanne mahdollistaa sisäisen tarkastuksen tukea johtoa uuden toiminnan sisäisen valvonnan arvioinnissa. Esim. henkilöstöhallinnon ulkoistaminen paransi valvontaa, kun esim. ylitöitä ei korvattu ilman asianmukaista ylityömääräystä. Samoin matkahallinnon keskittäminen paransi valvontaa ja matkustuskäytännöt selkiytyivät ja yhtenäistyivät. Valvonnan kannalta ongelmallisia ovat tietyt reunaehdot esim. mikäli ministeriön ylimmän johdon matkat hallinnoidaan ministeriössä, mutta henkilöstön VNHY:ssä.

Puheenjohtaja kiitti hankejohtajaa vierailusta jaoston kokoukseen. Hankejohtaja Janne Kerkelän PowerPoint-esitys jaetaan jaoston jäsenille pöytäkirjan liitteenä. LIITE 1

4 Sisäisen tarkastuksen puitejärjestelyn kilpailuttaminen Hansel Oy

Todettiin Hansel Oy:n asiakastyöryhmän jäsenille lähettämä muistio tarkastuspalveluiden II työryhmän tapaamisista 1.4. ja 2.4.2014. Todettiin keskeisten kommenttien liittyneen tietoturvan noudattamiseen, HTM-auktorisoinnin hyväksymiseen kelpoisuusvaatimuksena KHT:n ja JHTT:n rinnalla sekä resurssivaatimusten vähentämiseen, millä turvattaisiin uusien toimijoiden mahdollisuus osallistua kilpailutukseen. Jaostossa keskusteltiin vielä mm. siitä tulisiko puitesopimuksessa olla sanktioita sopimuksen aikai-

sista kelpoisuusvaatimusten esim. tietoturva vaatimusten noudattamatta jättämisestä.

5 Ulkoistettujen palvelujen tarkastaminen

Mikko Helkiö esitteli IIA:n tutkimuskeskuksen laatiman tutkimusraportin Closing the Gaps in Third-Party Risk Management (2013). Powerpoint esitys jaetaan jaoston jäsenille pöytäkirjan liitteenä. LIITE 2

6 Ajankohtaisia keskustelunaiheita

1. Sisäisen tarkastuksen toimeksiantojen suunnittelun riippumattomuuden vahvistaminen ministeriön alaisissa virastoissa, joissa ei ole omaa sisäistä tarkastusta.

Keskusteltiin lyhyesti aiheesta ja sovittiin, että VVC pohtii asian jatkokäsittelyä ja onko tarpeen päivittää sisäisen tarkastuksen malliohjesääntöä.

2. Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma- ja toimintakertomusmenettelyt ministeriöissä

Keskusteltiin asiasta lyhyesti ja sovittiin, että VVC tekee kyselyn jaoston jäsenille ministeriöiden soveltamista sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman laadintamenettelyistä sekä toimintakertomuksen laadintamenettelyistä.

7 Muut asiat

Seuraava kokous on tarkoitus pitää todennäköisesti juhannusta edeltävällä viikolla (vk 24). VVC lähettää vaihtoehtoiset kokousaikaehdotukset sähköpostitse jaoston jäsenille.

Jan Holmberg Finanssineuvos

Mikko Helkiö Erityisasiantuntija

Jakelu

Jaoston jäsenet

Liitteet

1. Hankejohtaja Janne Kerkelän ppt-esitys ”Valtioneuvoston hallintoyksikkö 2015 – hanke)
2. Erityisasiantuntija Mikko Helkiön ppt-esitys ”IIA:n tutkimusraportti kolmannen osapuolen riskien hallinnasta”

VALTIONEUUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI | PRIME MINISTER'S OFFICE

Valtioneuvoston hallintoyksikkö 2015 - hanke

Hankejohtaja Janne Kerkelä
Huhtikuu 2014

KEHU Rakennamme yhteistä
valtioneuvostoa

Keskushallintouudistuksen tavoite

- Tavoitteena on luoda mahdollisuudet valtioneuvoston yhtenäiselle toiminnalle ja yhteisten voimavarojen tehokkaalle käyttämiselle
- Valtioneuvostorakenteen tulisi olla yhtenäinen kokonaisuus, joka on hallituksen tehokas ja asiantunteva väline sen
 - ▶ käyttäessä ylintä hallitus- ja hallintovaltaa
 - ▶ valmistellessa ja toimeenpannessa toimintapolitiikkaa
 - ▶ ohjatesa alaista hallintoa ja toimialoja

Hallituksen iltakoulun jatkolinjaus

- Hallitus linjasi tiistaina 26. kesäkuuta 2012 iltakoulussaan keskushallintouudistuksen etenemistä.

”Tavoitteena on muodostaa valtioneuvostosta toiminnallisesti ja taloudellisesti nykyistä yhtenäisempi rakenteellinen kokonaisuus seuraavasta hallituskaudesta alkaen.”

- Valmistellaan vaihtoehtoiset mallit, joiden pohjalta määritellään jatkolinjaukset.
- Hankkeen poliittisesta ohjauksesta vastaa pääministeri Kataisen johtama hallituspuolueiden puheenjohtajista muodostettu ministeriohjausryhmä.

**1. Verkostomallinen yhteistyön
kehittäminen**

**2. VN voimavarat ja sisäinen
hallinto koottuna**

**Rakenteellisen kehittämisen
päävalhtoehdot**

**3. Hallituksen strategisen
suunnittelu- ja toimeenpanokyvyn
vahvistaminen**

**4. Yksi yhteinen
valtioneuvostovirasto**

Vaihtoehto

VAIHTOEHTO 1

Sisältö

Yhteistyön ja verkostoitumisen tehostaminen valtioneuvoston sisällä.

Plussat

- Ei edellyttä suuria muutoksia, koska se on lähinnä nykytilaa

Miinukset

- Lisää koordinaatiota, joka raskauttaa
- Ei poista päällekkäistä työtä
- Päätöksentekokyvyn puute estää ratkaisut
- Osoittimointi, erillisratkaisut, irtautumiset, transaktiokustannukset
- Signaali vaikutus negatiivinen, kun henkilöstöllä valmiuksia pidemmälle kokoamiseen
- Ei poista rakenteista ja hallinnollisista rajo-aidoista johtuvia ongelmia
- Tätä tietä on kuljettu pitkään ilman merkittäviä tuloksia

VAIHTOEHTO 2

”Valtioneuvoston voimavarat ja sisäinen hallinto koottuna”

Kootaan yhteen valtioneuvoston virat ja toimintamäärärahat sekä perustetaan yhteinen hallintoyksikkö.

- Resurssien liikkuvuuden mahdollisuudet, mahdollisuus työhuippujen tasaamiseen, vähentynyt haavoittuvuus
- Päällekkäisyyksien poisto, rationalisointi
- Osaamisen vahvistuminen
- Mahdollisuus yhteisten voimavarojen käyttöön
- Positiiviset henkilöstöpoliittiset vaikutukset
- Valtioneuvoston resurssien yhteinen suunnittelu
- Aikasaastaja vähemmän raskassoutuisesta toiminnasta
- Sisäisten prosessien laatu paranee
- Hyvän hallinnon edellytykset vahvistuvat, oikeusvarmuus
- Valtioneuvosto kilpailukyisempi työnantaja
- Mahdollisuus kohdentaa henkilöstöresursseja strategisten hankkeiden valmisteluun

- Keskittyy hallinto- ja palvelutoimintoihin
- Vaikutus voi jäädä vähäiseksi/hallinnolliseksi
- Muutosvastarinta
- Saattaa aiheuttaa henkilöstössä epävarmuutta tehtävien jatkuvuudesta hallitusten vaihdosten yhteydessä

VAIHTOEHTO 3

Vaihtoehto 2 ja lisäksi

- vahvistetaan valtioneuvostolle oikeus määrätä valtioneuvoston ja sen ministeriöiden organisaatioista,
- vahvistetaan valtioneuvoston strategista johtamista,
- selkeytetään poliittisen ja virkamiesjohtamisen välistä suhdetta,
- yhteensovvitetaan ydin- ja tukiprosesseja.

Vaihtoehto 2 plussat ja lisäksi

- Strategisen toimeenpanokyvyn vahvistuminen
- Hallituksen työn parempi tuki
- Astoiden kokonaisvaltainen tarkastelu ja johtaminen kokonaisuutena
- Mahdollisuudet strategiseen poliittiseen johtamiseen ja priorisointiin
- Toiminnan ja talouden yhteensovittaminen
- Suurempi kyky nähdä ja ratkaista sisäisiä vastakkainasetteluja
- Pienempi mahdollisuus selkeään reilvirvarjeluun
- Signaali vaikutus positiivinen mm. toimintakulttuurin ja työilmapiiriin
- Lisääntynyt reagointikyky
- Joustavien työtapojen kokeilu helpottuu
- Ydintoiminnan vahvistaminen niukenevissa resursseissa
- Ydinprosessin laatu paranee
- Vahvistaa kansalaista luottamusta hallintoon
- Vahvistaa suomalaista kilpailukykyä ja demokratiaa
- Parhaat mahdollisuudet asteittaiseen etenemiseen

- Iso uudistuskokonaisuus

- Edellyttää vahvan yhteisen tahtotilan muodostamista ja johtamista
- Toteutuksen vaatima aika
- Muutosvastarinta
- Alkuvaiheen kustannusvaikutukset, mm. kokoaminen
- Saattaa aiheuttaa henkilöstössä epävarmuutta tehtävien jatkuvuudesta hallitusten vaihdosten yhteydessä
- Edellyttää perustuslain muutosta

VAIHTOEHTO 4

Vaihtoehto 3 ja lisäksi

Muodostetaan valtioneuvosto hallinnollisesti yhdeksi virastoiksi.

Vaihtoehto 3 plussat lisäksi

- Suurempi toimeenpanovoima, selkeys ja yksinkertaisuus
- Pitkällä aikavälillä taloudellisiin vaihtoehtoihin

- Toteutuksen vaatima aika

- Muutosvastarinta
- Edellyttää perustuslain muutosta

Hallituksen päätös rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta VNP 29.11.2013

- Valmistelua jatketaan painopisteen ollessa erityisesti hallitusryhmien puheenjohtajien 8.11.2013 tekemien linjausten (mm. KEHU, aluehallinto) mukaisissa toimenpiteissä.

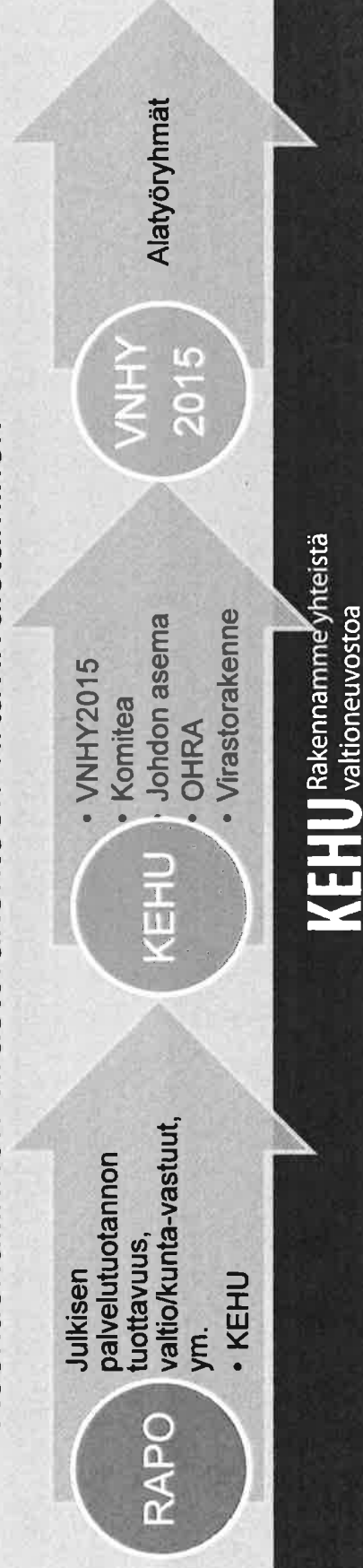
Valtioneuvoston kanslian yhteyteen perustetaan 1.3.2015 valtioneuvoston hallintoyksikkö, johon keskitetään ministeriöiden yhteiset hallinto- ja palvelutoiminnot. Esitys siirrettävistä tehtävistä ja määrärahoista 30.4.2014 mennessä.

Valtioneuvoston uudistustarpeita arvioimaan asetetaan parlamentaarinen komitea. Työn määräaika on tammikuussa 2015.

- Erityisesti valtion aluehallinnon uudelleen järjestämisen yhteydessä käytetään asiantuntijaresursseja aiempaa joustavammin ja järjestetään hallinnollisia tehtäviä uudelleen niin, että julkisen palvelutuotannon tuottavuudelle asetettu 0,5 prosentin vuotuinen kasvutavoite toteutuu myös valtion toiminnoissa. Kansliapäällikköryhmä antaa esityksen aluehallinnon uudelleen järjestämiseksi 31.1.2014 mennessä.

Valtioneuvoston hallintoyksikön muodostamisen perusta

- Valtioneuvoston hallintoyksikön muodostaminen on osa hallituksen rakennepoliittista ohjelmaa, jonka toimenpiteistä valtioneuvosto on päättänyt
- Muita keskushallinnon kehittämiseen liittyviä hankkeita ja toimenpiteitä ovat:
 - ▶ Parlamentaarinen valtioneuvoston asemaa selvittävä komitea
 - ▶ Ohjausjärjestelmien kehittäminen – hanke
 - ▶ Ylimmän virkamiesjohdon uudistus
 - ▶ Keskushallinnon virastorakenteen virtaviivaistaminen

Miksi on välttämätöntä saada valtioneuvostoon keskitetty yhteinen hallinto?

- Hallinto on nyt liian sektoroitunutta - tapahtuu mm. paljon päällekkäistä työtä osin ns. pakosta
- 12 toimijan mallissa toimintatavat ovat osin erilaisia
- Kokonaisuuden johtovastuuta ei ole määritelty yksittäisten kokonaisuuksien kesken, eikä eri kokonaisuuksien välillä
- Pienten toimintayksiköiden vuoksi toiminta on herkkä haavoittumaan ja estää henkilöstön joustavan käytön
- Osaaminen on liian erilaista ja eri tasoista
- Jäykkyydestä ja osaoptimoinnista seuraa turhia kustannuksia

Mahdollistaako nykyinen laajalti hajautettu toimintamalli koko VN: tasolla tarkasteltuna toiminnan tehokkuuden, laadun ja vaikuttavuuden kehittämisen erityisesti kun otetaan huomioon koko ajan vähenevät taloudelliset resurssit ?

Yhteisten hallinto- ja palveluprosessien kokoamisen ja VNHY:n perustamisen tietyt riskit

Arvioituja toiminnallisia riskejä

- Tehtävien jakaminen ministeriön (virastotaso) ja hallinnonalan välillä ei onnistu
- Hallinnolliset toiminnot erkaantuvat liiaksi käytännön toiminnasta
- Ministeriöihin jää varjo-organisaatioita kun kootun toiminnan laatu ei riitä
- Valtioneuvostoon tulee tosiasiaa uusia ja uudenlaisia organisaatiotasoja, joiden rajapinnat vaikeuttaa toimintaa ja toiminnan tasojen määrä lisääntyy

Arvioituja riskejä henkilöstön ja kustannusten kannalta

- Tehtäväkuvien liiallinen kapeutumisen erikoistumisen lisääntyessä
- Muodostuu lisäresurssien tarvetta ja henkilöstön työmotivaatio laskee
- Alkuvaiheen mahdolliset investointi ym. ja lisäkustannukset jäävätkin pysyviksi
- Suuret hankinnat sisältävät suurempia riskejä ja joustavuus vähenee

Riskinä voidaan nähdä myös se, että osa on kokenut useat osin vastaavantyyppiset toimintojen kokoamishankkeet on epäonnistuneeksi tai niiden hyödyt on koettu ennakoitua pienemmiksi (toiminnan aloitusvaiheessa)

Valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutoiminnot

- Valtioneuvostolle kootaan yhteiset hallinto- ja palvelutoiminnot
 - *tarpeettomasti erilaisten toimintatapojen purkaminen*
 - *yhtenmukaisemmat toiminnan prosessit*
 - *parempi toimintavarmuus*
 - *toiminnan voimavarojen varmistaminen ja tarkoituksenmukainen kohdentaminen*
 - *henkilöstön sisäisen liikkuvuuden lisääminen ja osaamisen laajentaminen*

Valtioneuvoston hallintoyksikkö johtaa, sovittaa yhteen ja kehittää valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteisiä

- ▶ hallinto- ja palvelutoimintoja
- ▶ sisäistä toiminnan ja talouden suunnittelua
- ▶ toimintatapoja ja yhteistä toimintakulttuuria sekä
- ▶ tuottaa yhteisiä palveluja

- Valtioneuvoston hallintoyksikkö muodostetaan valtioneuvoston kansliaan
- Valtioneuvoston hallintoyksikkö aloittaa **1.3.2015 lukien**

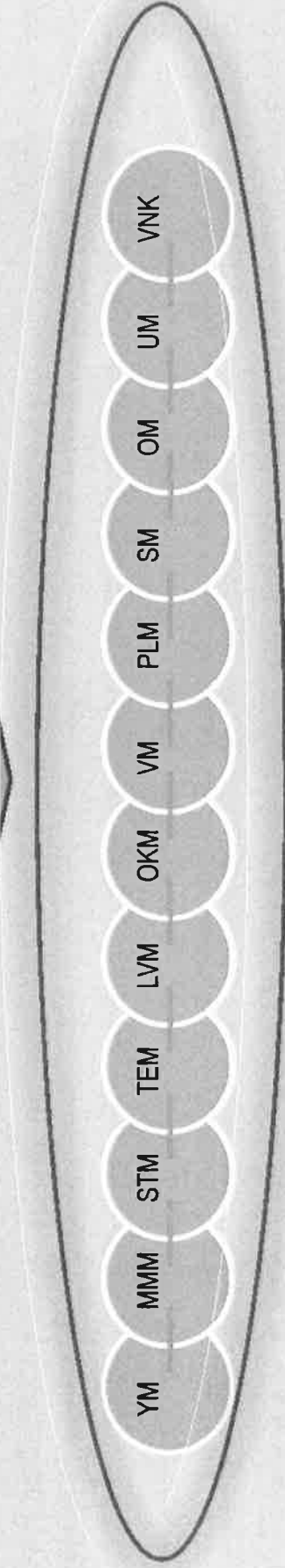
NYT JOKAINEN PYRKII SELVIÄMÄÄN PÄÄOSIN OMIN VOIMIN JA TIETYISSÄ TILANTEISSA YHTEISTYÖVERKOSTOJEN PUITTEISSA

OSAAMISTA, TIETOJÄRJESTELMIÄ YM. JOHDETAAN JA KEHITETÄÄN KESKITETYSTI VNHY:SSÄ

VNHY:SSÄ VOIMAVAROJA VOIDAAN TARVITTAESSA KOHDENNETAAN TARPEEN MUKAAN.

**HUOMIOIDAAN MM. LÄHEISYYS-
PERIAATE JA ERITYISOSAAMINEN**

VNHY2015 –hankkeen **kolme** isoa tavoitetta

RAKENNE: Luodaan rakenteet, jotka mahdollistavat valtioneuvoston yhtenäisen toiminnan ja yhteisten voimavarojen tehokkaamman käytön

PROESSIT: Luodaan pohjat prosesseille, jotka voivat ylittää aiempia hallinnollisia rajoja ja toimivat tehokkaasti

ORGANISAATIOKULTTUURI: Aloitetaan työ, jolla tuetaan ja pyritään suuntaamaan valtionkeskushallinnon organisaatiokulttuuria entistä joustavammaksi

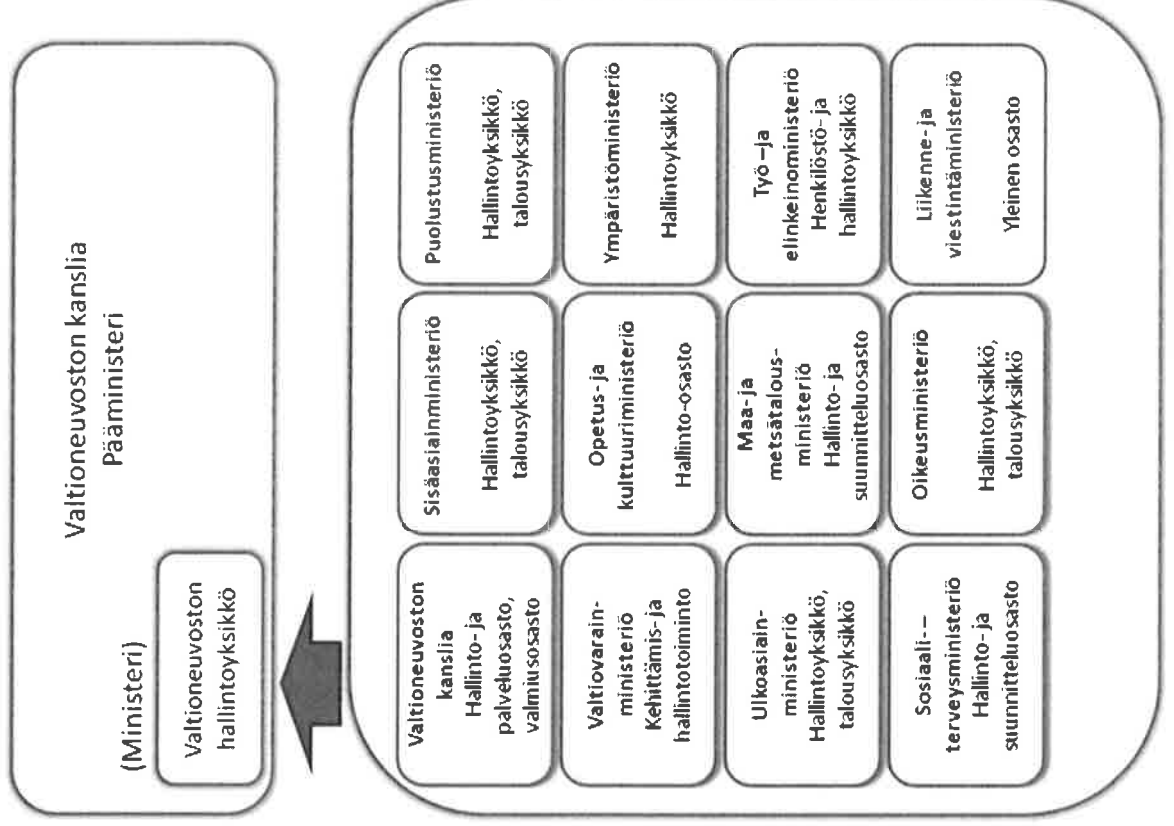
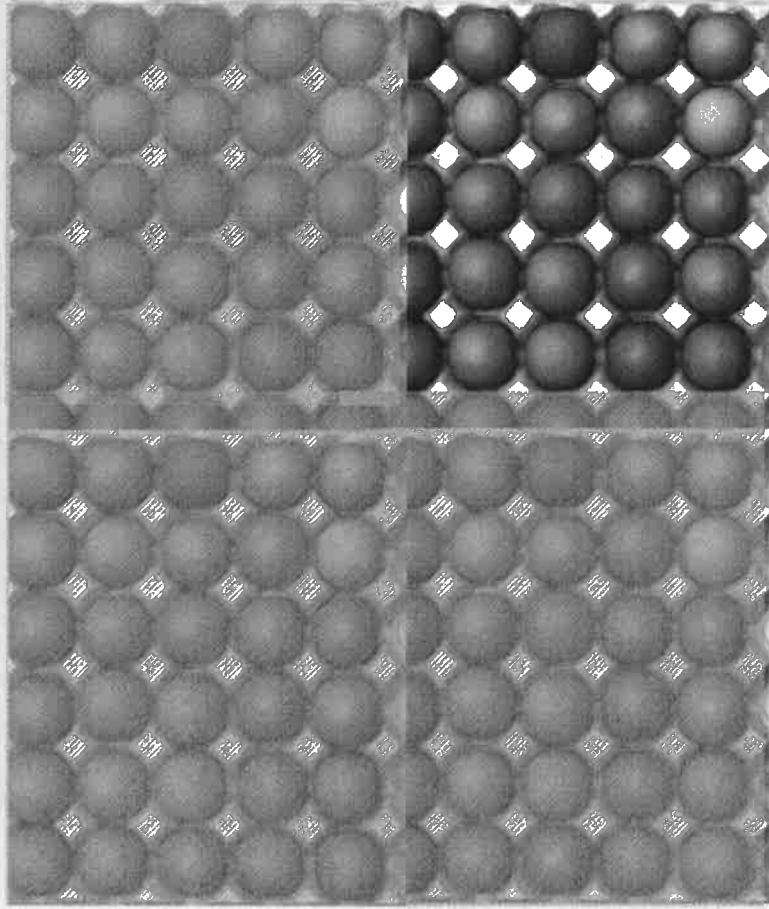
Valtioneuvoston hallintoyksikkö käsittelee koko valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteiset hallinnolliset asiat, jotka koskevat:

- Sisäistä hallintoa, hallinto- ja palvelu- prosesseja, organisaatiota ja valtioneuvoston strategista kehittämistä
- Toiminnan ja talouden yhteensovittamista ja toimintamäärärahoja,
- Taloushallintoa, maksuliikennettä, kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä maksullisen toiminnan ohjausta, hankintojen johtamista
- Henkilöstö- ja työnantajapolitiikkaa, henkilöstön hankintaa ja sen periaatteita, johtamista ja henkilöstön kehittämistä, työolosuhteita ja työterveydenhuoltoa, palvelussuhteen ehtoja, palkka- ja työaika- ja matkahallintoa ja sekä tarkentavia virkaehtosopimuksia ja osallistumisjärjestelmiä

- Tietohallintoa, tietohallinnon kokonaisarkkitehtuuria, sähköistä asiointia ja sähköisiä palveluprosesseja, tiedonhallintoa, tietoturvaa, ICT-hankehallintoa, perustietoteknologiaa ja – palveluja
- Kirjaamo- ja arkistotoimintaa, asiakirjahallintoa, tiedonohjausta ja arkistonmuodostamissuunnitelmaa, kirjastoja, informaatio- ja muita tietopalveluja
- Käännös- ja kielipalveluja
- Toimitiloja ja niiden varustamista sekä virasto-, materiaali- ja teknisiä palveluja
- Sisäistä turvallisuutta
- Valm. suunnittelu ja varautuminen (VN-taso)
- Visuaalista ilmettä, graafisia ohjeita, esittelymateriaaleja ja julkaisutoimintaa
- Sopimusasioita ja oikeudellisia palveluja

VN hallintoyksikön (VNHY) perustaminen

Valtioneuvostokokonaisuus: yli 100 osastoa/toimintoa

Valtion yhteispalvelu-organisaatiot

HAUS Kehittämiskeskus

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus

Senaattikiinteistöt

Valtion yhteishankintayksikkö Hansel

Valtion ICT palvelut TORI

Palvelujen hankinnat muilta organisaatioilta

VN yleisistunto

Ministeri

VN yleishallinto, toiminnan ja talouden yhteensovittaminen, organisaatio, kehittäminen

Henkilöstöhallinto

Taloushallinto

Turvallisuus

Tietohallinto ja viirustopalvelut

Valtioneuvoston hallintoyksikkö VN Hallintojohtaja

Tietohallinto

Informaatiopalvelut ja tiedon hallinta

Käännös- ja kielipalvelut

Hankinnat, sopimus- ym. oikeudelliset palvelut

VN hallintoyksikön tehtävät:

Johtaa, sovittaa yhteen ja kehittää VN:n ja sen ministeriöiden

- yhteistä hallintoa
- sisäisiä toiminnan ja talouden suunnittelua ja toimintamäärärahoja;
- yhteisiä toimintatapoja ja -kulttuuria

Tuottaa ja kehittää

- yhteisiä hallinnollisia, taloudellisia, oikeudellisia ja viirustopalveluja;

Tärkeimmät asiat ratkaisee VN yleisistunto VN hallintoyksikön esittelystä

VN hallintoyksikkö sijoitetaan valtioneuvoston kansliaan

Valtioneuvoston kanslia

Valtiovaraministeriö

Ulkoasiainministeriö

Oikeusministeriö

Sisäasiainministeriö

Puolustusministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö

Liikeynnem- ja viestintäministeriö

Työ- ja elinkeino- ministeriö

Sosiaali- ja terveys- ministeriö

Ympäristö- ministeriö

Valtioneuvoston asiat valmistellaan edelleen asianomaisessa ministeriössä, tällaisia ovat muun muassa:

- Toimialan lainsäädännön valmistelu,
- Strategiavalmistelu, hallitusohjelman toimeenpano,
- Kansainväliset asiat,
- Hallinnonalan toiminta ja talous, virastojen tulosohtaus,
- Hallinnonalan strateginen viestintä,
- Kunnallistalouden ja -hallinnon ohjaus,
- Valtionavustus- ja valtionosuuspolitiikka,
- Toimiluvat,
- Hallinnon alan laatu ja -arvointitoiminta,
- Johtamissopimukset,
- Ministeriön sisäinen organisointi
- jne.

Hallinnon ”tuhannen taalan” -tilaisuus

Tilaisuus rakentaa:

- hallintoa, joka palvelee entistäkin paremmin hallitusta ja ministeriöiden substanssitehtäviä
- hallintoa, jonka osaaminen on entistä korkeatasoisempaa ja yhtenäisempää
- hallintoa, joka pystyy joustavammin ja järkevämmiin sijoittamaan ja hankkimaan resursseja tilanteen ja tarpeen mukaan
- hallintoa, jossa korostuu ammatillinen osaamisen ylpeys, ei vain substanssitoimialan kautta, vaan myös oman työtehtävän kautta

Valtioneuvostotasoinen yhteistyö, sitä tukevat rakenteet, prosessit ja osaaminen

Valtioneuvosto 12 ministeriötä

Y M	Ympäristöministeriön hallinnonala
M M M	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala
S T M	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala
T E M	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala
L V M	Liikenne- ja viestintä- ministeriön hallinnonala
O K M	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala
V M	Valtiovarainministeriön hallinnonala
P L M	Puolustusministeriön hallinnonala
S M	Sisäministeriön hallinnonala
O M	Oikeusministeriön hallinnonala
U M	Ulkoministeriön hallinnonala
V N K	Valtioneuvoston kanslian hallinnonala

Toiminnan painopiste hallinnonalan
sisäisessä kehityksessä

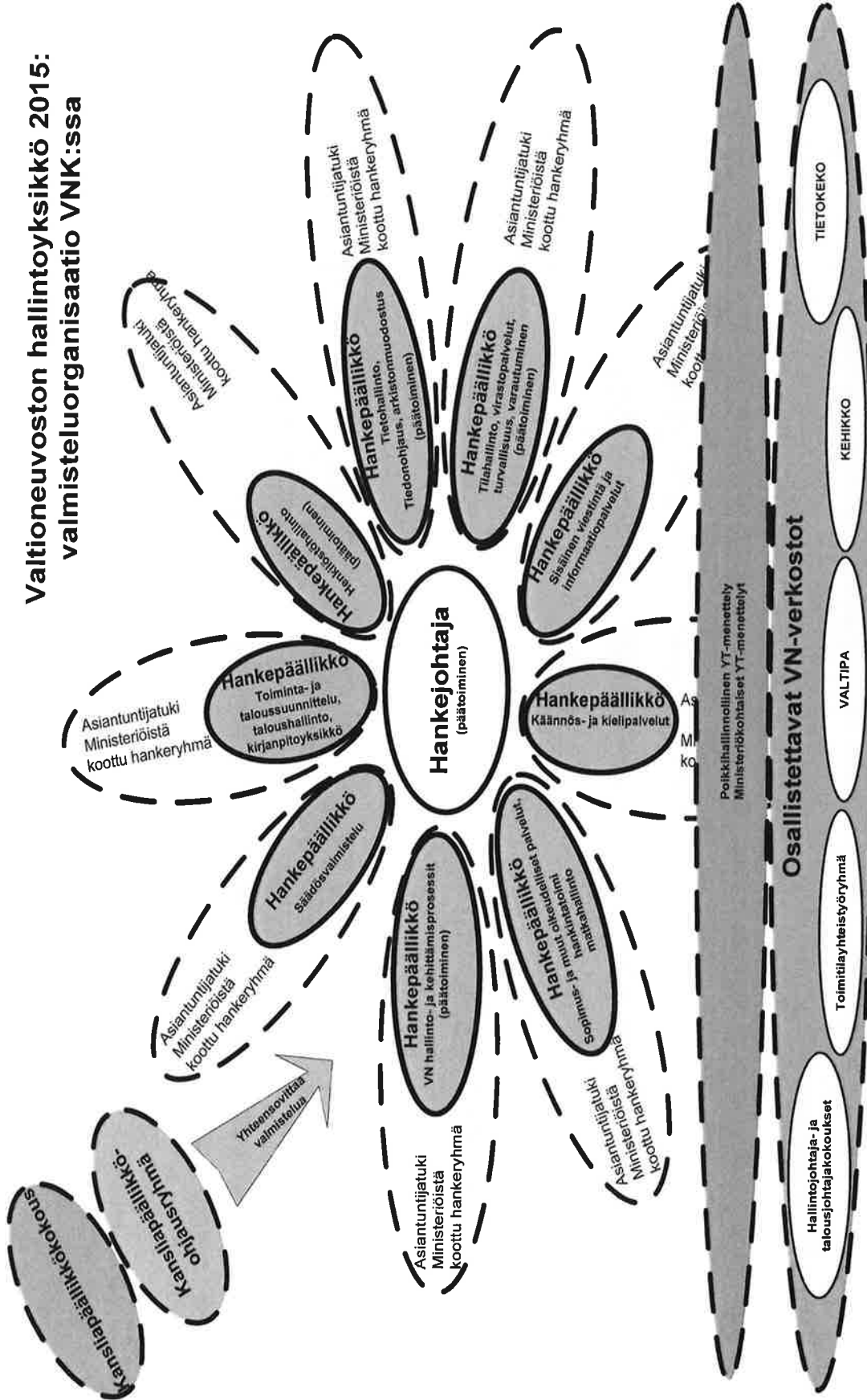
- Yhteiset prosessit, sitä tukeva johtaminen ja ohjaaminen
- Vastuu kehittämistoiminnasta
- Vastuu operatiivisesta toiminnasta (työnjohto ja operatiivinen toiminta)

VNHY2015-hankkeen pääviestit

- Etenemme kohti yhtenäisempää ja yhdenmukaisempaa valtioneuvostoa.
- Tavoitteeseen pääsemme vaiheittain hyödyntämällä suunnittelutyössä henkilöstön osaamista.
- Rakennamme yhteisten hallinto- ja palvelutoimintojen kokonaisuuden.
- Hallinto- ja palvelukokonaisuuden kokoamisen lopputuloksena meillä on ministeriöiden kanssa yhteistyössä toimiva, tehokas, kehittyvä, henkilöstön osaamista ja ammattitaitoa arvostava Valtioneuvoston hallintoyksikkö (VNHY)

VNHY:n muodostaminen on askel kohti yhtenäisempää ja yhteen toimivaa valtioneuvostoa mahdollistaen entistäänkin laadukkaammat, turvallisemmat ja kustannustehokkaat hallinto- ja palvelutoiminnot.

**Valtioneuvoston hallintoyksikkö 2015:
valmisteluorganisaatio VNK:ssa**

Hankkeen organisaatio ja henkilöstö

Hankkeen poliittinen ohjaus	Hallituspuolueiden puheenjohtajat, ”sektetti”
Hankkeen virkamiesohjaus	Kansliapäällikköjen ohjausryhmä
Hankkeen omistaja VNK:ssä	Alivaltiosihteeri Timo Lankinen
Hankejohtaja	Hallintojohtaja Janne Kerkelä
Hankepäälliköt	Tietohallintojohtaja Teemu Anttila Neuvotteleva virkamies Heikki Hovi Hallintojohtaja Aino Jalonen Lainsäädäntöneuvos Sami Kivivasara Kehittämisneuvos Kari Laine Talousjohtaja Jukka Aalto Tietopalvelupäällikkö Anne Niemi Hallitusneuvos Katarina Petrell Hallintojohtaja Eeva Pystynen Viestintäjohtaja Kaija Uusisilta
Valmisteluryhmät	Asiantuntijoita joka ministeriöstä

Hankkeen vaiheistus

VAIHE 1: Tehdään valtioneuvoston hallintoyksikköön koottavia tehtäviä ja kokoamisen ajallista vaiheistamista koskevat linjausehdotukset 30.4.2014 mennessä.

VAIHE 2: Valmistellaan valtioneuvoston hallintoyksikön muodostamisen sekä tehtävien, virkojen ja muiden voimavarojen kokoamiseksi tarvittavat säädösmuutos-, talousarvio- ja muut ehdotukset 30.8.2014 mennessä.

VAIHE 3: Tämän jälkeen toteutetaan valtioneuvoston hallintoyksikön toimintojen sisäinen organisointi ja valtioneuvoston hallintoprosessien kokoaminen siten, että valtioneuvoston hallintoyksikkö voi aloittaa toimintansa valtioneuvoston kansliassa 1.3.2015 lukien.

Pitkän aikaväliä varten on tehty aikataulutettu suunnitelma muiden toiminnallisten kokonaisuuksien operatiivisen vastuun siirtymisestä valtioneuvoston hallintoyksikölle. Tällaisia ajanjaksoja voisivat olla 1.1.2016 ja 1.1.2017.

Aikataulu

TOIMENPIDE	PROJEKTIN SISÄINEN TARKASTUSPISTE	TOTEUTUS
Hankesuunnitelman 1. luonnoksen esittely kp-ohjausryhmälle ja raportointimalliluonnos	14.1.	17.1.
Kp-ohjausryhmän hyväksyntä hankesuunnitelmalle	11.2.	13.2.
Esittely kp-ohjausryhmälle: Käännös- ja kielipalvelut, virastopalvelut	4.3.	6.3.
Esittely kp-ohjausryhmälle: Tilahallinto, turvallisuus, varautuminen	11.3.	17.3.
Esittely kp-ohjausryhmälle: Sopimus- ja muut oikeudelliset palvelut, hankintatoimi, matkahallinto	11.3.	17.3.
Esittely kp-ohjausryhmälle: Sisäinen viestintä ja informaatiopalvelut	1.4.	3.4.
Esittely kp-ohjausryhmälle: Taloushallinto, kirjanpitoyksikkö	1.4.	3.4.
Esittely kp-ohjausryhmälle: Tietohallinto, tiedonohjaus, arkistonmuodostus	1.4.	3.4.
Esittely kp-ohjausryhmälle: Henkilöstöhallinto, toiminta- ja taloussuunnittelu,	15.4.	22.4.
Yhteenvedo prosessien linjauksista	15.4.	22.4.

Hankeen tilanteesta (1)

- Nyt olemme hankkeen 1. vaiheen loppusuoralla – linjausehdotusten tulee olla valmiina huhtikuun loppuun mennessä
- Valmisteluryhmät ovat kokoontuneet noin 4-8 kertaa kunkin toiminta-alueen osalta
- Hankepäälliköt ovat järjestäneet tilaisuuksia myös erilaisten toimintaan liittyvien verkostojen ja sidosryhmien kanssa
- Hankkeelle perustettu poikkihallinnollinen yt-ryhmä joka kokoontunut 3 kertaa (ennen KP-ohry:a)

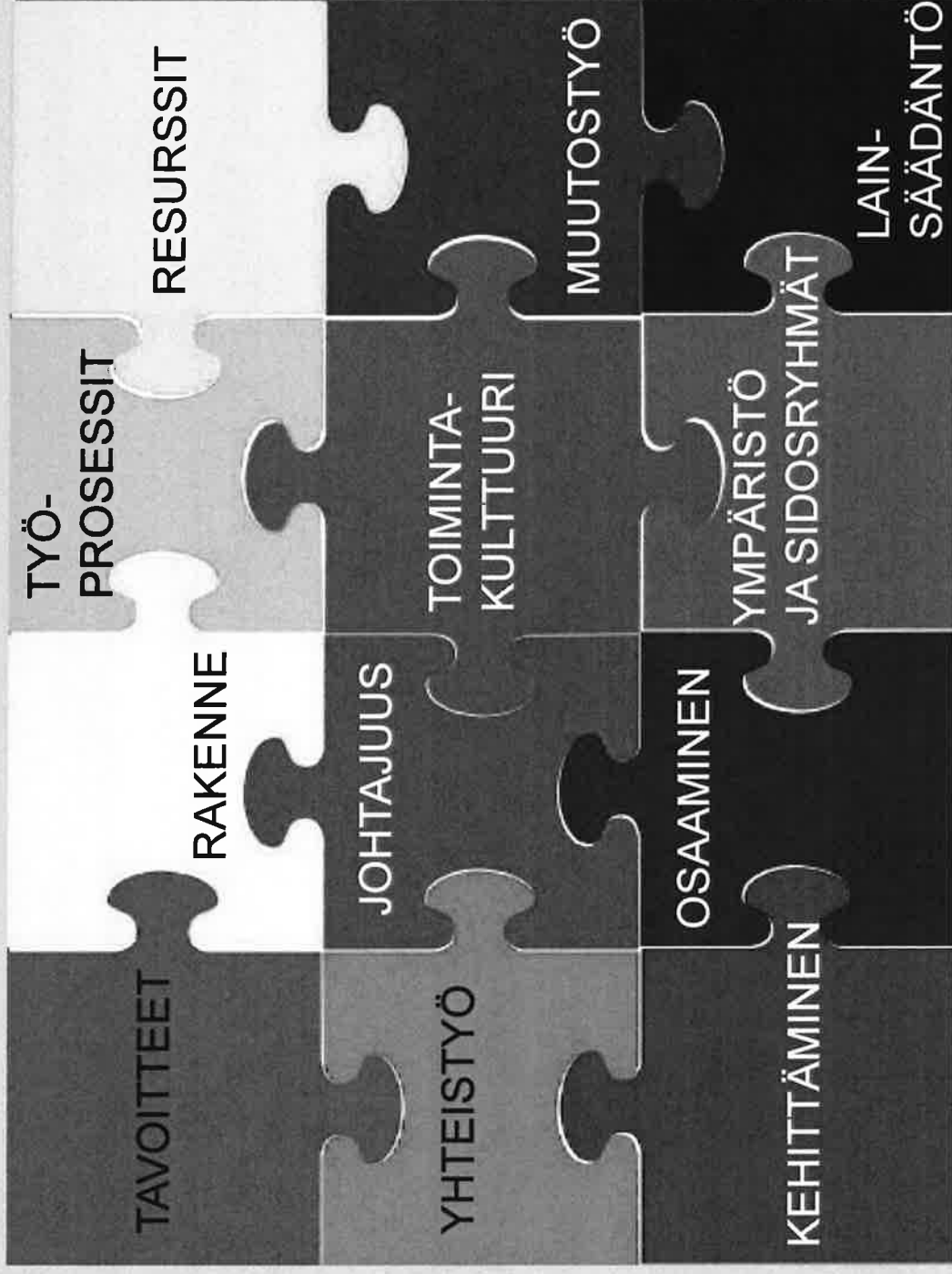
Hankeen tilanteesta (2)

- Hankeen tiimoilta on koottu ministeriöihin omia hankkeen seurantaryhmiä
- Lisäksi hanke on järjestänyt erilaisia tiedotus- yms. tilaisuuksia n 20 kpl (11 ministeriötilaisuutta)
- Kansliapäällikköjen ohjausryhmä on kokoontunut kuusi kertaa ja KP kokous käsitellyt 31.3.2014
- Tavoitteena esitellä asian KEHU:n poliittiselle ohjausryhmälle toukokuussa (aikaa haetaan)
- Tätä ennen mm. yhteenvetokäsittely KP-ohry:ssa ja käsittely KP-kokouksessa

Hankkeen tilanteesta (3)

- Hankkeen henkilöstöpoliittinen ryhmä (HEPO) asetettu
 - Mm. henkilöstömuutosten toimintatavat ja tuki
 - Ministeriöiden ja henkilöstöjärjestöjen edustus
- Hankkeen ja valmisteluryhmien osalta työn painopiste on kääntymässä kohti II-vaihetta
 - Mm. resurssiirtojen tarkempi määrittely ja yksilöinti
 - Toimintamallien ja tapojen jatkovalmistelu
- Säädosvalmisteluryhmän ja yhdyshenkilöverkoston (ryhmä) työ alkanut

Kyseessä on henkilöstön ja ministeriöiden näkökulmasta suuresta yksilö- ja organisaatiotason muutoksesta, jossa ei ole kyse vain rakenteesta ja resursseista, vaan monen osan ”palapelistä”

Lopuksi I

VNHY 2015 hanke koskee nyt meitä, olemme edellyttäneet vastaavia muutoksia laajalti ns. alaiselta hallinnolta

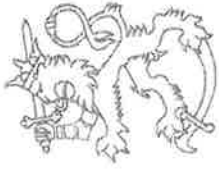
- Haastamme kaikki tulemaan mukaan ja tekemään valtioneuvoston ja ministeriöiden yhteistä hallinto- ja palvelukokonaisuutta
- Jotta saa jotain uutta pitää toisinaan osata luopua jostain vanhastakin
- Kysymys on myös tietynlaisesta VN:n oman toiminnan kehityskyvykkyyden näytöstä

Tarkastelutapana tulee olla Valtioneuvostokokonaisuus!

Lopuksi II

VNHY 2015 hanke ja siinä onnistuminen on kaikkien ministeriöiden yhteinen muutoshanke

- Mitkä ovat meidän organisaatiotason valmiudet – historia kohdata muutos?
- Miten yksilötasolla kohtamme muutoksen, miten toimimme siinä ja mihin kiinnitämme huomiota?
- Mikä on yksilötason lähtökohta/tuki muutoksessa?
 - Olemassa valtion Juridis-sopimuksellinen muutosturva ja menettelytapasäännöksen, millaista muuta tukea tarvitsemme?

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

IIA:n tutkimusraportti kolmannen osapuolen riskien hallinnasta

Sisäisen tarkastuksen jaosto 23.4.2014

Erityisasiantuntija Mikko Helkiö

Yhteenveto

Closing the Gaps in Third-Party Risk Management

(Crowe Horwath/ The Institute of Internal Auditors Research Foundation 2013)

- *Kysely 164 tarkastusjohtajalle USA:ssa ja Kanadassa alkuvuonna 2013*
- *Vastaajat eri toimialoilta, mukana myös pieni joukko (ei edustava) julkishallinnon ja not-for-profit organisaatiosta (alle 5 %)*
- *Kolmas osapuoli = palvelutuottaja/ tavaran toimittaja yms. ulkoistettu toiminto*

Yhteenveto

- 65 % vastaajista (tarkastusjohtajista) piti kolmansien osapuolten aiheuttamaa riskiä merkittävänä tai suurena.
- Alle 20 % tarkastusresursseista kohdistettiin kolmansien osapuolten aiheuttamien riskien arviointiin.
- 78 % vastaajista oli huolestunut näihin liittyvien riskienhallintakäytäntöjen valvonnan vaikeuksista

Yhteenveto

Keskeinen havainto/ johtopäätös:

- Yhteisöissä ei ole konsensusta siitä **kuka omistaa/vastaa kolmannen osapuolten aiheuttamasta riskistä?**
- Kolmannen osapuolen riski on selvästi merkittävä riski organisaatioille.
- Sisäisen tarkastuksen tulisi laajentaa rooliaan näiden riskien arvioinnissa ja tarkastamisessa.

Yhteenveto

Riskienhallintaan liittyvät vastaukset

- 78 % piti ongelmana arvioida kolmannen osapuolen riskienhallintakäytäntöjä
 - Erityisesti tekniset kontrollit toimeksiantajan tietojen suojaamisessa (77 %)
 - Immateriaalioikeudet sekä lakien ja säännösten noudattaminen (70 %)
- Yli 2/3 vastaajista ei pitänyt ongelmana arvioida tuotteiden/palvelun laatua.

Yhteenveto

Sisäisen tarkastuksen resurssien käyttö

- 82 % käytti alle 20 % resursseista kolmansien osapuolten riskien arviointiin
- 11 % ei käyttänyt lainkaan resursseja tähän
- 3 % käytti yli 40 % resursseista kolmansien osapuolten tarkastuksiin

Yhteenveto

Sisäisen tarkastuksen resurssien käyttö

- Sisäisellä tarkastuksella merkittävä rooli vain varmennusraporttien tarkastamisessa (37 %)
- Ajoittaiset sopimusten noudattamisen ja olemassaolon tarkastukset (2/3 vastaajista)
- Lakien ja säännösten (myös sisäisten toimintaohjeiden ja -politiikkojen) noudattaminen

Yhteenveto

Kuka omistaa riskin?

- Liiketoimintayksikön/-toiminnon johto (32 %)
- Itsenäinen liiketoimintayksikkö tai toiminnon päälliköt (20%)
- Hajautettu riskienhallinta liiketoimintayksikössä (14%)
- Ei määritelty (12 %)

Yhteenveto

Sisäinen tarkastus voisi tuottaa merkittävää arvoa kolmansien osapuolten riskienhallinnassa

1. Avustamalla johtoa tunnistamalla riskiympäristöä ja riskien tärkeysjärjestystä.
2. Tunnistamalla, määrittämällä ja arvioimalla kolmansien aiheuttamaa riskiä organisaatiolle.
3. Tunnistamalla tai arvioimalla johdon ymmärrystä siitä, miten kolmannet osapuolet noudattavat säännöksiä tai toimintapolitiikkoja, joita pitäisi noudattaa.
4. Arvioida riskienhallintamenettelyjä ja kypsyytasoa.

Yhteenveto

5. Verrata palvelutoimittajariskien hallintamenettelyjä organisaation kokonaisvaltaiseen riskienhallintamenettelyyn (ERM).
 6. Määritellä varmennustoimintojen riittävyttä ja tehokkuutta
 7. Testata sopimusten, säännösten ja politiikkojen noudattamista
 8. Varmentaa palvelutasosopimusten noudattamista
 9. Tunnistaa prosessien kehittämiskohteita
- **Suositus arvioida riskienhallintamenettelyjen kypsyytasoa**